

Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
föredraget den 29 juli 2019¹

Mål C-421/18

**Ordre des avocats du barreau de Dinant
mot
JN**

(begäran om förhandsavgörande från Tribunal de première instance de Namur
(Förstainstansdomstolen i Namur, Belgien))

”Begäran om förhandsavgörande – Område med frihet, säkerhet och rättvisa – Rättsligt samarbete på det civilrättsliga området – Domstols behörighet, erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område – Förordning (EU) nr 1215/2012 – Artikel 1.1 – Begreppet ’privaträttens område’ – Artikel 7.1 – Särskilda behörighetsregler för talan som avser avtal – Begreppet ’avser avtal’ – Talan som förs av ett advokatsamfund om att en av dess medlemmar ska förpliktas att erlägga årliga yrkesavgifter till samfundet – Rättslig förpliktelse som en part frivilligt har åtagit sig”

I. Inledning

1. Denna begäran om förhandsavgörande, som inkommit från Tribunal de première instance de Namur (förstainstansdomstolen i Namur, Belgien), rör tolkningen av artikel 7.1 i förordning (EU) nr 1215/2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (nedan kallad Bryssel Ia-förordningen).²
2. Begäran har framställts inom ramen för ett mål mellan Ordre des avocats du barreau de Dinant (advokatsamfundet i Dinant) (Belgien) och JN angående att han inte erlagt årliga yrkesavgifter till advokatsamfundet. Dessa årliga yrkesavgifter följer av JN:s medlemskap i Ordre des avocats du barreau de Dinant, vilket enligt belgiska processlagen (code judiciaire belge) är obligatoriskt för att utöva advokatyrket i Belgien.
3. JN har, då han har sin hemvist i Frankrike, gjort gällande att den hänskjutande domstolen saknar internationell behörighet för att avgöra tvisten.
4. Den hänskjutande domstolen önskar därför få klarhet i huruvida en talan som förs av ett advokatsamfund om att en av dess medlemmar ska förpliktas att erlägga årliga yrkesavgifter till samfundet ”avser avtal” i den mening som avses i artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen.

¹ Originalspråk: franska.

² Europaparlamentets och rådets förordning av den 12 december 2012 (EUT L 351, 2012, s. 1).

5. Jag kommer, efter min redogörelse, att föreslå att domstolen ska besvara denna fråga så, att en talan som rör en skyldighet att erlagga årliga yrkesavgifter som huvudsakligen utgörs av försäkringspremier och följer av ett beslut som antagits av advokatsamfundet, vilket det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera, i vilket advokater enligt den nationella lagstiftningen är tvungna att vara medlemmar, ska anses "avse avtal" i den mening som avses i artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen.

II. Tillämpliga bestämmelser

A. Bryssel Ia-förordningen

6. I skäl 16 i Bryssel Ia-förordningen anges följande:

"Principen om att domstolen där svaranden har hemvist är behörig bör kompletteras med alternativa behörighetsgrunder i de fall där det finns en nära anknytning mellan domstolen och tvisteföremålet eller då detta krävs för att underlätta en korrekt rättskipning. Detta kriterium om nära anknytning bör säkerställa ökad rättssäkerhet och förhindra att svaranden kan stämmas i en domstol i en medlemsstat som han eller hon inte rimligen kunde förutse ..."

7. I artikel 1.1 i förordningen föreskrivs följande:

"Denna förordning är tillämplig på privaträttens område, oberoende av vilket slag av domstol det är fråga om. Den omfattar i synnerhet inte skattefrågor, tullfrågor eller förvaltningsrättsliga frågor eller statens ansvar för handlingar eller underlåtenhet vid utövandet av offentliga maktbefogenheter (acta jure imperii)."

8. I avsnitt 2 i förordningen, med rubriken "Särskilda behörighetsbestämmelser", föreskrivs i artikel 7.1 följande:

"Talan mot en person som har hemvist i en medlemsstat får väckas i en annan medlemsstat:

1. a) Om talan avser avtal, vid domstolen för uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser.
- b) Vid tillämpning av denna bestämmelse, och såvida inte annat avtalats, avses med uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser
 - vid försäljning av varor, den ort i en medlemsstat dit enligt avtalet varorna har eller skulle ha levererats,
 - vid utförande av tjänster, den ort i en medlemsstat där enligt avtalet tjänsterna har eller skulle ha utförts.
- c) Om led b inte gäller, ska led a gälla."

B. Den belgiska processlagen (Code judiciaire)

9. I artikel 428 första stycket i den belgiska processlagen (Code judiciaire) föreskrivs följande:

"Ingen får bära titeln advokat eller utöva yrket om han inte är belgisk medborgare eller medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen, innehar ett examensbevis eller universitetsexamen i juridik, har avlagt den ed som avses i artikel 429 och har inträtt i advokatsamfundet eller är praktikant."

10. I artikel 443 anges att advokatsamfundets styrelse får ålägga advokater som har inträtt i samfundet, advokater som utövar sitt yrke under den yrkestitel som gäller i en annan medlemsstat i Europeiska unionen, biträdande jurister och hedersadvokater, betalning av medlemsavgifter som samfundet fastställer.

III. Det nationella målet, begäran om förhandsavgörande och förfarandet vid domstolen

11. JN beviljades inträde i Ordre des avocats du barreau de Dinant vid en tidpunkt som parterna inte preciserat.

12. JN har uppgett att han bosatte sig i Frankrike under 1990-talet, medan han fortsatte att vara medlem i Ordre des avocats du barreau de Dinant och fortsatte att betala sin avgift fram till år 2012.

13. Den 29 maj 2015 riktade advokatsamfundets ordförande en skrivelse till JN för att utkräva yrkesavgifter för åren 2013, 2014 och 2015. Av denna skrivelse framgår för det första att ett medlemskap i detta samfund ”medför icke försumbara fördelar i försäkringshänseende” och att de avgifter som ska erläggas till samfundet ”egentligen i huvudsak består av försäkringspremier som betalas av detta samfund”. Vidare framgår det av skrivelsen att ordföranden för advokatsamfundet, efter att ha konstaterat att JN var föga verksam som advokat men fortfarande medlem i advokatsamfundet, erbjöd sig att minska beloppet för sina avgifter till det belopp som utgjorde den försäkringspremie som samfundet betalade och att utkräva den i form av delbetalningar.

14. Eftersom JN inte svarade och inte erlade betalning, skickades påminnelser till honom den 11 december 2015 och den 21 december 2016. Då dessa skrivelser inte besvarades, anmodade advokatsamfundet, genom en formell underrättelse daterad den 23 januari 2017, JN att erlagga sina årliga yrkesavgifter.

15. Till följd av denna formella underrättelse sände JN en skrivelse till Ordre des avocats du barreau i vilken han angav sig ha ekonomiska svårigheter som gjorde det omöjligt för honom att betala mer än hundra euro per månad för att erlagga de begärda avgifterna.

16. Eftersom inga betalningar hade gjorts under tiden, kallade Ordre des avocats du barreau de Dinant, genom en stämning av den 17 maj 2017, JN att inställa sig vid Tribunal de première instance de Namur (Förstainstansdomstolen i Namur), den hänskjutande domstolen. Ordre des avocats du barreau de Dinant yrkade att den hänskjutande domstolen skulle förplikta JN att erlagga ett belopp på 7 277,70 euro jämte ränta samt ersätta rättegångskostnaderna.

17. Den 16 maj 2017 riktade JN en skrivelse till ordföranden för Ordre des avocats du barreau de Dinant, med en begäran om dels att han skulle utträda och dels att betalningsfristerna skulle fördelas över 24 månader.

18. JN har, vid den hänskjutande domstolen, gjort gällande att den domstolen enligt Bryssel Ia-förordningen saknar behörighet att avgöra målet. Enligt honom avser inte inträde i Ordre des avocats du barreau de Dinant avtal i den mening som avses i artikel 7.1 i denna förordning, eftersom det inte rör sig om ett avtal med självbestämmande och fritt val, utan om en administrativ formalitet och en rättslig skyldighet.

19. Ordre des avocats du barreau de Dinant har tvärtom gjort gällande att JN, genom att inte utträda ur detta samfund, har åtagit sig att erlagga de årliga avgifter som samfundet fastställt, varför detta åtagande ska likställas med en avtalsförpliktelse, i den mening som avses i artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen.

20. Den hänskjutande domstolen har i detta sammanhang önskat få klarhet i huruvida artikel 7.1 i denna förordning är tillämplig i förevarande mål och, bland annat, huruvida den tolkning som domstolen gjorde i domen *Peters Bauunternehmung*³ kan tillämpas. Enligt denna rättspraxis ska förpliktelser som grundar sig på anslutning mellan en sammanslutning och dess medlemmar anses omfattas av begreppet ”avser avtal” i den mening som avses i denna bestämmelse.

21. Mot denna bakgrund vilandeförklarade Tribunal de première instance de Namur (Förstainstansdomstolen i Namur) målet, genom beslut av den 21 juni 2018, som inkom till domstolen den 28 juni 2018, och ställde följande tolkningsfråga till EU-domstolen:

”Utgör en talan som förs av ett advokatsamfund om att en av dess medlemmar ska förpliktas att erlägga årliga yrkesavgifter till samfundet en talan som ’avser avtal’ i den mening som avses i artikel 7[.1] i [Bryssel Ia-förordningen]?”

22. Skriftliga yttranden har inkommit från den italienska och den litauiska regeringen samt från Europeiska kommissionen.

IV. Bedömning

23. Den hänskjutande domstolen önskar genom sin tolkningsfråga få klarhet i huruvida en talan som förs av ett advokatsamfund om att en av dess medlemmar ska förpliktas att erlägga årliga yrkesavgifter till samfundet utgör en talan som ”avser avtal” i den mening som avses i artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen.

24. Det ska inledningsvis påpekas att kommissionen har uttryckt tvivel om huruvida Bryssel Ia-förordningen är tillämplig i det nationella målet, eftersom vissa tvister mellan ett offentligt organ och en fysisk person är uteslutna från tillämpningsområdet för denna förordning och eftersom Ordre des barreaux francophones et germanophone (nedan kallat OBF), det samfund i vilket Ordre des avocats du barreau de Dinant ingår, är en offentligrättslig juridisk person.

25. Då den hänskjutande domstolen inte har ställt några frågor avseende detta, eller framfört några kommentarer i detta hänseende i beslutet om hänskjutande, antar jag att den anser att Bryssel Ia-förordningen är tillämplig i det nationella målet.

26. Jag vill emellertid, mot bakgrund av kommissionens yttrande, göra några inledande anmärkningar i detta hänseende (avsnitt A). Eftersom de handlingar i det nationella målet som domstolen har tillgång till inte omfattar tillräckliga uppgifter i detta avseende, kommer mina anmärkningar att begränsas till allmänna synpunkter i syfte att göra det möjligt för den hänskjutande domstolen att kontrollera huruvida Bryssel Ia-förordningen är tillämplig i det mål som den har att avgöra.

27. Därefter kommer jag att pröva tolkningsfrågan, vilken har till syfte att klargöra huruvida en sådan talan som den som är aktuell i det nationella målet, omfattas av begreppet ”avser avtal” i den mening som avses i artikel 7.1 i denna förordning (avsnitt B).

A. Tillämpningsområdet för Bryssel Ia-förordningen

28. Enligt artikel 1.1 första meningen i Bryssel Ia-förordningen är denna tillämplig ”på privaträttens område”.

3 Dom av den 22 mars 1983 (34/82, EU:C:1983:87).

29. Enligt domstolens fasta praxis ska begreppet ”på privaträttens område” ses som ett självständigt begrepp som ska tolkas mot bakgrund av dels förordningens syften och systematik, dels de allmänna principer som framgår av helheten av de nationella rättssystemen. Dessutom kräver behovet av att säkerställa en väl fungerande inre marknad och att undvika, för att rättskipningen ska fungera väl, att oförenliga domar inte meddelas i medlemsstaterna, en vid tolkning av begreppet ”privaträttens område”.⁴

30. Den tolkning som har gjorts av begreppet ”privaträttens område” har medfört att vissa typer av domstolsavgöranden har ansetts uteslutna från tillämpningsområdet för Bryssel Ia-förordningen på grund av faktorer som karakteriserar rättsförhållandet mellan parterna i målet eller på grund av tvistens föremål.⁵

31. Domstolen har således funnit att även om vissa avgöranden i tvister mellan en offentlig myndighet och ett privaträttsligt subjekt kan omfattas av tillämpningsområdet för Bryssel Ia-förordningen, så förhåller det sig annorlunda när den offentliga myndigheten utövar offentliga maktbefogenheter.⁶ Den omständigheten att en av parterna i målet har utövat offentliga maktbefogenheter, på grund av att parten i fråga har utövat befogenheter som går utöver de rättsregler som är tillämpliga i förhållandet mellan enskilda, innebär att tvisten utesluts från privaträttens område enligt artikel 1.1 i förordningen.⁷

32. I förevarande mål har kommissionen, som jag har angett i punkt 24 i detta förslag till avgörande, påpekat att OBF, i vilket Ordre des avocats du barreau de Dinant ingår, är en offentligrättslig juridisk person, vars organisation och funktionssätt regleras i den belgiska processlagen.⁸

33. Det kan konstateras att OBF, enligt dessa bestämmelser, har till uppdrag att tillgodose advokaters heder, rättigheter och gemensamma yrkesmässiga intressen samt att detta samfund har vissa befogenheter i detta syfte.⁹

34. Det framgår således att Ordre des avocats du barreau de Dinant, då det ingår i OBF, har ett allmännyttigt uppdrag, nämligen att ge slutkonsumenterna nödvändiga garantier för integritet och erfarenhet vid köp av juridiska tjänster och att säkerställa en god rättskipning.¹⁰

4 Se, bland annat, dom av den 28 februari 2019, Gradbenišvo Korana (C-579/17, EU:C:2019:162, punkterna 46 och 47 och där angiven rättspraxis). Det ska påpekas att rättspraxis avseende rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 2001, s. 1) och Brysselkonventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 299, 1972, s. 32), i dess lydelse enligt anslutningsfördragen för de stater som anslutit sig till Europeiska gemenskaperna, även ska gälla beträffande Bryssel Ia-förordningen, när de aktuella bestämmelserna kan anses vara likvärdiga (se, för ett liknande resonemang, bland annat dom av den 14 mars 2013, Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, punkt 27) och dom av den 9 mars 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193, punkt 31). Detta är fallet vad gäller de i målet aktuella bestämmelserna, nämligen artikel 1.1 i Bryssel Ia-förordningen (se, bland annat, dom av den 11 april 2013, Sapir m.fl. (C-645/11, EU:C:2013:228, punkterna 31 och 32) och dom av den 15 november 2018, Kuhn (C-308/17, EU:C:2018:911, punkt 31 och 32) samt artikel 7.1 i denna förordning (se, bland annat, dom av den 14 mars 2013, Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, punkterna 43 och 44) och dom av den 8 maj 2019, Kerr (C-25/18, EU:C:2019:376, punkt 20). Följaktligen kommer jag nedan endast att hänföra till Bryssel Ia-förordningen, även när jag hänvisar till rättspraxis som avser ovannämnda instrument.

5 Se, bland annat, dom av den 14 oktober 1976, LTU (29/76, EU:C:1976:137, punkt 4) och dom av den 28 april 2009, Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, punkt 42 och där angiven rättspraxis).

6 Se, bland annat, dom av den 11 april 2013, Sapir m.fl. (C-645/11, EU:C:2013:228, punkt 33 och där angiven rättspraxis).

7 Se, bland annat, dom av den 28 februari 2019, Gradbenišvo Korana (C-579/17, EU:C:2019:162, punkt 49).

8 Kommissionen har i detta hänseende bland annat hänvisat till OBF:s webbplats (som uppdaterades den 26 augusti 2014), https://avocats.be/sites/default/files/texte_apropos_avocatsBE3.pdf.

9 Se artikel 495.1 i den belgiska processlagen.

10 Det ska i detta hänseende påpekas att domstolen har erkänt behovet av att införa bestämmelser om organisation, kvalifikation, yrkesetik, kontroll och ansvar, vilka ger sådana garantier (se, bland annat, dom av den 12 december 1996, Reisebüro Broede (C-3/95, EU:C:1996:487, punkt 38) och dom av den 19 februari 2002, Wouters m.fl. (C-309/99, EU:C:2002:98, punkt 97).

35. Om det antas att detta är fallet, vilket det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera, ska den, i syfte att fastställa huruvida Bryssel Ia-förordningen är tillämplig i det nationella målet, bedöma huruvida Ordre des avocats du barreau de Dinant, genom att utkräva den betalning av årliga avgifter som är föremål för talan i det nationella målet, utövar offentliga maktbefogenheter.

36. Vid denna bedömning bör de årliga avgifternas art¹¹ samt grunderna för talan och de närmare bestämmelserna om hur den ska väckas undersökas.¹²

37. När det gäller de årliga avgifternas art, anser jag inte att dessa innebär ett utövande av offentliga maktbefogenheter.

38. Enligt artikel 433 i belgiska processlagen får nämligen advokatsamfundets styrelse ålägga advokater som har inträtt i samfundet betalning av medlemsavgifter som samfundet *fastställer*. Kommissionen har i detta hänseende påpekat att det av artikel 2 i OBF:s stadga tycks följa att avgifterna konkret fastställs av detta samfunds stämma.

39. Det ska erinras om att det framgår av skrivelsen av den 29 maj 2015, som ordföranden för Ordre des avocats du barreau de Dinant skickade till JN, att de årliga avgifter som ska betalas till detta samfund i huvudsak utgörs av försäkringspremier som samfundet betalar och att inträde i samfundet medför fördelar i försäkringshänseende¹³. Som jag förstår detta konstaterande, har OBF hos ett försäkringsbolag tecknat en obligatorisk försäkring för yrkesutövning för de advokater som är medlemmar i OBF.

40. Det ska vidare erinras om att det av samma skrivelse framgår att Ordre des avocats du barreau de Dinant skulle acceptera att minska beloppet för avgifterna till ett belopp som motsvarar den försäkringspremie som samfundet betalar.¹⁴

41. Det förefaller, åtminstone under dessa omständigheter, inte röra sig om någon avgift för offentliga tjänster, vilka inte omfattas av tillämpningsområdet för Bryssel Ia-förordningen,¹⁵ utan om en ersättning för en tjänst som advokatsamfundet tillhandahåller, vilket kommissionen också tycks ange.

42. Beträffande grunderna för talan och de närmare bestämmelserna om hur den ska väckas, anser jag, liksom kommissionen har påpekat i sitt yttrande, att dessa inte heller utgör något utövande av offentliga maktbefogenheter.

43. Som kommissionen har påpekat, framgår det nämligen att advokatsamfundet, för att erhålla betalning av de årliga yrkesavgifterna, är tvunget att väcka en rättslig talan och att det inte förefaller ha möjlighet att erhålla denna betalning på något annat sätt, exempelvis genom att anta en offentligrättslig rättsakt, som i sig är verkställbar.

44. Mot denna bakgrund ankommer det på den hänskjutande domstolen att kontrollera huruvida det nationella målet omfattas av tillämpningsområdet för Bryssel Ia-förordningen. Vid en första anblick tycks detta vara fallet.

11 Se den rättspraxis som det hänvisas till i fotnot 15 i detta förslag till avgörande.

12 Se, för ett liknande resonemang, bland annat dom av den 28 februari 2019, Gradbenišvo Korana (C-579/17, EU:C:2019:162, punkt 48 och där angiven rättspraxis).

13 Se punkt 13 i detta förslag till avgörande.

14 Se punkt 13 i detta förslag till avgörande.

15 Domstolen har nämligen funnit att det är fråga om utövande av offentliga maktbefogenheter vid indrivning av avgifter som ett privat rättssubjekt ska erlagga till ett nationellt eller internationellt offentligt organ för nyttjande av detta organs utrustning och tjänster, särskilt när sådant nyttjande är obligatoriskt och det enda tillåtna och avgifterna, beräkningssättet och förfarandet för indrivning fastställs ensidigt gentemot användarna (se, bland annat, dom av den 14 oktober 1976, LTU, (29/76, EU:C:1976:137, punkt 4), dom av den 15 februari 2007, Lechouritou m.fl., (C-292/05, EU:C:2007:102, punkt 32) och dom av den 11 juni 2015, Fahnenbrock m.fl., (C-226/13, C-245/13 och C-247/13, EU:C:2015:383, punkt 52).

45. I resonemanget nedan förutsätter jag att det nationella målet avser en talan på privaträttens område i den mening som avses i artikel 1.1 i Bryssel Ia-förordningen och följaktligen omfattas av tillämpningsområdet för denna förordning.

B. Huruvida artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen är tillämplig

46. Tolkningsfrågan har samband med en rättspraxis som avser tolkningen av begreppet ”avser avtal” i den mening som avses i artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen.¹⁶ Då tolkningsfrågan måste besvaras mot bakgrund av denna rättspraxis, anser jag det nödvändigt att inledningsvis erinra om vissa delar av denna (avsnitt 1), för att sedan göra en bedömning av tolkningsfrågan (avsnitt 2).

1. Domstolens praxis avseende begreppet ”avser avtal” i den mening som avses i artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen

47. Det ska för det första erinras om att de bestämmelser om domstols behörighet som föreskrivs i kapitel II i Bryssel Ia-förordningen grundar sig på den allmänna principen, som anges i artikel 4.1 i denna förordning, att talan mot den som har hemvist i en medlemsstat ska väckas vid domstol i den medlemsstaten.¹⁷

48. Denna princip kompletteras emellertid av andra bestämmelser om domstols behörighet i de fall där det finns en nära anknytning mellan domstolen och tvisteföremålet eller då detta krävs för att underlätta en korrekt rättskipning, vilka omfattar den bestämmelse som föreskrivs i artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen med begreppet ”avser avtal”.¹⁸

49. Begreppet ”avser avtal” som förekommer i denna artikel 7.1, är ett självständigt begrepp som ska tolkas med hänsyn framför allt till nämnda förordnings systematik och syften.¹⁹

50. Det följer i detta hänseende av domstolens fasta praxis att även om det enligt artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen inte krävs att något avtal har ingåtts är det likväl – för att bestämmelsen ska kunna tillämpas – ett oundgängligt krav att en förpliktelse kan identifieras, eftersom en domstols behörighet enligt denna bestämmelse avgörs med hänsyn till den ort där den förpliktelse som talan avser har uppfyllts eller ska uppfyllas. Begreppet ”avser avtal”, i den mening som avses i denna bestämmelse, kan således inte förstås så, att det avser fall där det inte föreligger någon förpliktelse som en part frivilligt har åtagit sig gentemot en annan part.²⁰

51. För att bestämmelsen om särskild behörighet när talan avser avtal i artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen ska kunna tillämpas måste det således fastställas att det föreligger en rättslig förpliktelse som en part frivilligt har åtagit sig gentemot en annan person och att karendens talan grundas på denna förpliktelse.²¹

16 Jag hänvisar beträffande denna rättspraxis till fotnot 4 i detta förslag till avgörande.

17 Se, för ett liknande resonemang, skäl 15 i Bryssel Ia-förordningen och dom av den 12 september 2018, Löber (C-304/17, EU:C:2018:701, punkt 18 och där given rättspraxis).

18 Se, för ett liknande resonemang, skäl 16 i Bryssel Ia-förordningen och dom av den 4 oktober 2018, Feniks (C-337/17, EU:C:2018:805, punkt 36).

19 Se, bland annat, dom av den 22 mars 1983, Peters Bauunternehmung (34/82, EU:C:1983:87, punkt 10) och dom av den 17 juni 1992, Handte (C-26/91, EU:C:1992:268, punkt 10).

20 Se, bland annat, dom av den 14 mars 2013, Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, punkt 46), dom av den 28 januari 2015, Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37, punkt 39) och dom av den 21 april 2016, Austro-Mechana (C-572/14, EU:C:2016:286, punkt 35).

21 Se, bland annat, dom av den 14 mars 2013, Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, punkt 47), dom av den 18 juli 2013, ÖFAB (C-147/12, EU:C:2013:490, punkt 33) och dom av den 21 april 2016, Austro-Mechana (C-572/14, EU:C:2016:286, punkt 36).

52. Det ska i detta hänseende för det första erinras om att det följer av domen Peters Bauunternehmung, till vilken den hänskjutande domstolen har hänvisat,²² att förpliktelser som grundar sig på anslutning mellan en sammanslutning och dess medlemmar ska betraktas som förpliktelser som en part frivilligt har åtagit sig.

53. Målet som ledde till denna dom avsåg klassificeringen av en betalningsskyldighet som grundade sig på en frivillig anslutning mellan ett företag och en företagsammanslutning. Den berörda betalningen hade ålagts detta företag med tillämpning av en intern bestämmelse som hade föreskrivits av sammanslutningens organ och var obligatorisk för dess medlemmar.²³

54. I detta avseende konstaterade domstolen att ”inträdet i en förening skapar nära förbindelser av samma karaktär som de som uppstår mellan avtalsparter”, vilket gör det motiverat att vid tillämpningen av artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen förstå de aktuella anspråken som avtalsförpliktelser. Domstolen tillade att det i detta sammanhang saknar betydelse ”om denna förpliktelse följer omedelbart av inträdet i föreningen eller av detta jämte ett beslut av ett föreningsorgan”.²⁴

55. Domstolen tillämpade därefter denna dom analogt i domen Powell Duffryn²⁵ och fann att ett bolags bolagsordning är att betrakta som ett avtal som reglerar både förhållandena mellan aktieägarna och förhållandena mellan aktieägarna och det bolag som de bildat. Enligt domstolen är bildandet av ett bolag ett uttryck för att det finns en intressegemenskap mellan aktieägarna när det gäller att sträva efter ett gemensamt mål. För att uppnå detta mål har varje aktieägare gentemot de övriga aktieägarna och bolagets organ rättigheter och skyldigheter som återfinns i bolagsordningen. Domstolen drog därav slutsatsen att en klausul om domstols behörighet i en bolagsordning är ett avtal som är bindande för samtliga aktieägare.²⁶

56. Som domstolen angav förklarar sig aktieägaren genom att bli och fortsätta att vara aktieägare i ett bolag införstådd med att han är bunden av samtliga bestämmelser i bolagsordningen och av de beslut som fattas av bolagets organ i enlighet med bestämmelserna i den tillämpliga nationella rätten, även om vissa av dessa bestämmelser eller beslut inte vinner hans gillande.²⁷

57. Det bakomliggande resonemanget i ovannämnda rättspraxis är, enligt min mening, att när en juridisk eller fysisk person frivilligt har anslutit sig till en juridisk person (exempelvis en förening eller ett bolag) godtar denna juridiska person att åta sig alla de förpliktelser som följer av denna anslutning, vilka konkretiseras genom bolagsordningen och genom denna sistnämnda juridiska persons organs beslut, varigenom det mellan denna juridiska person och dess medlemmar skapas nära band, vilka kan likställas med ett avtalsförhållande.

22 Dom av den 22 mars 1983 (34/82, EU:C:1983:87). Se punkt 20 i detta förslag till avgörande.

23 Se dom av den 22 mars 1983, Peters Bauunternehmung, (34/82, EU:C:1983:87, punkt 2).

24 Se dom av den 22 mars 1983, Peters Bauunternehmung, (34/82, EU:C:1983:87, punkterna 13–18).

25 Dom av den 10 mars 1992 (C-214/89, EU:C:1992:115).

26 Se dom av den 10 mars 1992, Powell Duffryn (C-214/89, EU:C:1992:115, punkterna 16–18).

27 Se dom av den 10 mars 1992, Powell Duffryn (C-214/89, EU:C:1992:115, punkt 19). Domstolen har även erkänt att ett sådant frivilligt åtagande förelåg avseende ett uppdrag som företagsledare enligt bolagsrätten, då den fann att en företagsledares arbete skapar nära band av samma karaktär som de som uppstår mellan avtalsparter, och det finns således fog för att betrakta den talan som bolaget har väckt mot dess före detta företagsledare, med åberopande av dennes påstådda åsidosättande av sin bolagsrättsliga skyldighet att fullgöra sina uppdrag på ett korrekt sätt, som en talan som ”avser avtal”. Domstolen underströk i detta hänseende att företagsledaren och företaget ”på frivillig basis [gjort] ömsesidiga åtaganden, genom vilka [företagsledaren] valde att styra och leda [bolaget, och bolaget] åtog sig att utge ersättning för detta arbete. Således är förhållandet dem emellan att beteckna som kontraktuellt” (dom av den 10 september 2015, Holterman Ferho Exploitation m.fl. (C-47/14, EU:C:2015:574, punkterna 53 och 54)).

58. Slutligen bereddes domstolen, i den nyligen meddelade domen Kerr,²⁸ tillfälle att uttala sig om klassificeringen av en betalningsskyldighet som följde av ett beslut som fattats av stämman för delägarna i ett lägenhetshus, som inte var en juridisk person, som enligt lag hade inrättats för att utöva vissa rättigheter. Detta beslut som antagits med majoritet bland medlemmarna, men som var bindande för samtliga medlemmar, fastställde beloppet för de årliga ekonomiska bidragen till ägarsammanslutningens budget för underhåll av byggnadens gemensamma utrymmen.

59. Domstolen fann, med hänvisning till ovannämnda domar, att även om deltagandet i ett gemensamt ägande krävdes enligt lagen, eftersom den bulgariska lag som var tillämplig i det målet föreskrev en skyldighet att sköta byggnadens gemensamma utrymmen genom en ägarsamfällighet, kvarstod faktum att de närmare bestämmelserna om förvaltningen av de samägda delarna av den berörda byggnaden, i förekommande fall, reglerades genom avtal och att deltagandet i det gemensamma ägandet inleddes genom ett frivilligt förvärv av en lägenhet tillsammans med ett gemensamt ägande av gemensamma utrymmen i den byggnad där lägenheten ingick, varför en skyldighet som delägarna hade gentemot samfälligheten, såsom den som var i fråga i det målet, skulle betraktas som en rättslig förpliktelse som en person frivilligt hade åtagit sig, i den mening som avses i artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen.²⁹

60. Domstolen tillade att den omständigheten att de berörda delägarna inte deltagit i antagandet av detta beslut, eller motsatt sig det, men ändå, enligt lag, är bundna av beslutet och av den skyldighet som det medför, saknade betydelse för denna fråga om tillämpligheten av artikel 7.1, eftersom varje delägare, genom att bli och fortsätta att vara delägare till byggnaden, samtyckte till att underkasta sig samtliga bestämmelser i den rättsakt som reglerade det aktuella gemensamma ägandet och de beslut som fattades av stämman för delägarna till denna byggnad.³⁰

61. Det är mot bakgrund av denna rättspraxis som den i förevarande mål aktuella tolkningsfrågan ska prövas.

2. Huruvida artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen är tillämplig på en sådan situation som den som är aktuell i det nationella målet

62. Det är enligt ovannämnda rättspraxis avgörande för svaret på tolkningsfrågan att fastställa huruvida skyldigheten att betala årliga yrkesavgifter utgör en förpliktelse som en part frivilligt har åtagit sig i den mening som avses i artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen.

63. I förevarande fall bör det närmare bestämt utredas huruvida den omständigheten att inträde i advokatsamfundet föreskrivs i den belgiska processlagen för att kunna utöva advokatycket utgör hinder för att den skyldighet att betala avgifterna som följer av detta inträde kan betraktas som en frivilligt accepterad juridisk skyldighet.

64. Den italienska och den litauiska regeringen anser att denna fråga ska besvaras nekande.

65. Dessa regeringar anser i huvudsak att skyldigheten att erlägga avgifter framför allt är en förpliktelse som en person frivilligt åtar sig, eftersom den person som blir advokat fritt uttrycker sin önskan att utöva detta yrke, varav följer en skyldighet att inträda i ett yrkessamfund och, följaktligen, en skyldighet att erlägga de avgifter som detta samfund har fastställt. Dessa regeringar anser, med tillämpning av den princip som slogs fast i domen Peters Bauunternehmung,³¹ att de nära band som finns mellan samfundet och advokaterna är av samma slag som dem som finns mellan parterna i ett

28 Dom av den 8 maj 2019 (C-25/18, EU:C:2019:376). Det ska preciseras att denna dom meddelades efter det att den skriftliga delen av förfarandet i förevarande mål hade avslutats.

29 Se dom av den 8 maj 2019, Kerr (C-25/18, EU:C:2019:376, punkterna 26–28).

30 Se dom av den 8 maj 2019, Kerr (C-25/18, EU:C:2019:376, punkt 29).

31 Dom av den 22 mars 1983 (34/82, EU:C:1983:87).

avtal. Ett yrkessamfund kan nämligen likställas med en förening och skyldigheterna för dess medlemmar kan grundas på det avtal som gett upphov till föreningsbandet. Genom detta avtal visar parterna sin önskan att godta de interna bestämmelser som reglerar detta organ, vilket bland annat innebär ett åtagande att erlægga de yrkesavgifter som detta organ har fastställt.

66. Vidare har dessa regeringar påpekat att den tolkning som de föreslår är berättigad av det särskilda sambandet mellan uppfyllandeorten för den aktuella förpliktelsen och denna ords domstol, eftersom domstolen i medlemsstaten där advokatsamfundet har sitt säte är bäst placerad för att avgöra målet.³²

67. Kommissionen anser däremot att en sådan talan som den som är aktuell i det nationella målet inte utgör en talan som ”avser avtal” i den mening som avses i artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen, eftersom inträdet i advokatsamfundet, av vilket följer en skyldighet att erlægga årliga yrkesavgifter, föreskrivs i lag, utan någon möjlighet till val eller undantag, i syfte att kunna utöva advokatyrket. Kommissionen har i detta hänseende bland annat understrukit att det i målet som ledde till domen Peters Bauunternehmung³³ berörda företaget, frivilligt hade beslutat att bli medlem i föreningen.

68. Dessutom är det enligt kommissionen inte lämpligt att kringgå villkoret avseende ett frivilligt åtagande genom att grunda sig på de allmänna syftena med Bryssel Ia-förordningen avseende de särskilda behörighetsbestämmelserna, vilket för övrigt skulle riskera att i praktiken alltför lätt leda till behörighet för domstolen på den ort där käranden har hemvist, vilket skulle strida mot den allmänna bestämmelse som anges i artikel 4.1 i denna förordning.

69. Jag erkänner att svaret på tolkningsfrågan inte är helt självklart.

70. Situationen i det nationella målet har visserligen vissa likheter med målen som ledde till domarna Peters Bauunternehmung³⁴ och Powell Duffryn³⁵, om vilka det erinras ovan, eftersom det nationella målet också rör förhållandet mellan en juridisk person och dess medlemmar och avser en betalningsskyldighet för medlemmarna i denna juridiska person som följer av ett beslut som fattas av den sistnämnda.

71. Situationen i det nationella målet skiljer sig emellertid, som kommissionen med fog har påpekat, från situationen i dessa mål, eftersom inträdet i advokatsamfundet, vilket medför skyldigheten att erlægga de årliga yrkesavgifter som fastställts av detta samfund, är obligatoriskt enligt artikel 428 första stycket i den belgiska processlagen, för att kunna utöva advokatyrket.

72. Det ska erinras om att detta obligatoriska inträde i advokatsamfundet är knutet till den omständigheten att detta samfund har ett allmännyttigt uppdrag.³⁶ Samfundet kan således inte enligt min uppfattning likställas med en privaträttslig förening eller ett privaträttsligt företag, såsom i de ovannämnda domarna, i vilka domstolen antydde att alla band mellan dessa juridiska personer och deras respektive medlemmar avsåg avtal.³⁷

32 Dessa regeringar utgår således från att den hänskjutande domstolen finns på uppfyllandeorten för den förpliktelse som utgör grunden för talan i den mening som avses i de bestämmelser som föreskrivs i artikel 7.1 a–c i Bryssel Ia-förordningen. Se i detta hänseende fotnot 46.

33 Dom av den 22 mars 1983 (34/82, EU:C:1983:87).

34 Dom av den 22 mars 1983 (34/82, EU:C:1983:87).

35 Dom av den 10 mars 1992 (C-214/89, EU:C:1992:115).

36 Se punkt 34 i detta förslag till avgörande.

37 Det ska även påpekas att Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna har angett att advokatsamfund inte kan anses som föreningar i den mening som avses i artikel 11 i konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950, som skyddar föreningsfriheten, inbegripet den negativa rättigheten att inte tvingas att inträda i en förening. Följaktligen är advokater uteslutna från åtnjutandet av detta skydd när det gäller inträdet i ett yrkessamfund (Europadomstolen, 2 juli 1990, M.A. m.fl. mot Spanien, CE:ECHR:1990:0702DEC001375088).

73. Således instämmer jag inte med de överväganden som framförts av den italienska och den litauiska regeringen, enligt vilka de nära band som finns mellan samfundet och dess medlemmar i allmänhet är av samma slag som dem som uppstår mellan parterna i ett avtal.

74. Som jag har angett i punkterna 28–45 i detta förslag till avgörande angående tillämpningsområdet för Bryssel Ia-förordningen, bör det nämligen när det gäller ett advokatsamfund göras en åtskillnad mellan två typer av mål. För det första förekommer mål som avser de existerande banden mellan samfundet och dess medlemmar vilka har en offentligrättslig karaktär och som av detta skäl inte omfattas av tillämpningsområdet för denna förordning. Vidare finns det mål som rör de band som finns mellan detta samfund och dess medlemmar, vilka är av privaträttslig karaktär och därför omfattas av tillämpningsområdet för denna förordning.

75. Det är endast inom ramen för denna andra kategori av mål som en talan kan utgöra en talan som avser avtal, under förutsättning att den rör ett frivilligt åtagande.

76. Jag är i detta hänseende, när det gäller det nationella målet som omfattas av denna andra kategori, benägen att anse att skyldigheten att erlagga de yrkesavgifter som samfundet har fastställt utgör ett frivilligt åtagande i den mening som avses i artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen, varför en talan som avser denna skyldighet avser avtal i den mening som avses i denna bestämmelse.

77. Beträffande den problematik som det erinrats om i punkt 63 i detta förslag till avgörande innehåller domen Kerr,³⁸ enligt min mening, relevanta tolkningsresonemang.

78. Således ska det, även om domen Kerr³⁹ avser en skyldighet att betala avgifter till en ägarförening, av den domen enligt min uppfattning dras slutsatsen att den omständigheten att den nationella lagstiftningen föreskriver att utövandet av en viss verksamhet kräver en anslutning till ett organ inte nödvändigtvis utesluter att en skyldighet som följer därav kan klassificeras som ett frivilligt åtagande i den mening som avses i artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen.

79. Det ska i detta hänseende påpekas att domstolen, i den domen, samtidigt som den angav att deltagandet i ett gemensamt ägande krävdes enligt lagen, påvisade två aspekter avseende skyldigheten att betala föreningsavgifter som berättigade att denna skyldighet skulle klassificeras som en förpliktelse som en person frivilligt har åtagit sig. För det första inleds deltagandet i det gemensamma ägandet genom ett frivilligt förvärv av en lägenhet tillsammans med ett gemensamt ägande av gemensamma utrymmen i den byggnad där lägenheten ingår. För det andra regleras de närmare bestämmelserna om förvaltningen av de samägda delarna av den berörda byggnaden, i förekommande fall, genom avtal, det vill säga genom en överenskommelse mellan de gemensamma ägarna.

80. Enligt min uppfattning har omständigheterna i förevarande mål vissa likheter med omständigheterna i målet som ledde till domen Kerr.⁴⁰

81. Inträdet i advokatsamfundet föreskrivs visserligen i lag och ger uttryck för det sätt på vilket advokatycket är reglerat enligt den nationella rätten.

82. Inträdet har emellertid skett dels genom en frivillig handling från JN:s sida för att bli advokat och utöva detta yrke i Belgien fram till hans utträde år 2017. Genom detta val accepterade han att omfattas av de bestämmelser som reglerar detta yrke, inbegripet dem som tillåter advokatsamfundets styrelse att av de advokater som är medlemmar i samfundet kräva betalning av årliga avgifter. Beträffande den

38 Dom av den 8 maj 2019 (C-25/18, EU:C:2019:376).

39 Dom av den 8 maj 2019 (C-25/18, EU:C:2019:376).

40 Dom av den 8 maj 2019 (C-25/18, EU:C:2019:376).

period som de omtvistade avgifterna avser, ska det för övrigt påpekas att JN, även om han var föga verksam som advokat,⁴¹ frivilligt valde att förbli medlem i samfundet. Ingenting hindrade nämligen honom från att begära utträde ur samfundet före år 2017 om, som han har anfört, bibehållandet av hans medlemskap inte gav honom några fördelar.

83. Vidare föreskriver inte lagen någon skyldighet att erlægga avgifterna, eftersom den belgiska processlagen varken anger avgifternas art eller deras belopp.

84. De avgifter som utkrävts i det nationella målet förefaller nämligen, med förbehåll för den hänskjutande domstolens kontroll av detta, till sitt syfte och belopp ha fastställts av det advokatsamfund som sökanden tillhör och inom vilket han kan utöva ett inflytande över de kollektiva bestämmelser som inrättats av denna yrkessammanslutning. De utkrävda avgifterna följer således av de nära band som finns mellan samfundet och JN, vilka liknar ett avtal. Genom att bli och förbli advokat inom samfundet, har JN frivilligt godtagit att omfattas av skyldigheten att erlægga avgifter.

85. Det ska i detta hänseende erinras om att avgifterna motsvarar en tjänst som samfundet tillhandahåller, nämligen ett kollektivt tecknande av en försäkring för yrkesutövandet, som sökanden åtnjuter i utövandet av sitt yrke, genom att förbli medlem i Ordre des avocats du barreau de Dinant.

86. Det rör sig således inte om en situation där betalningsskyldigheten har fastställts unilateralt genom lag, såsom var fallet i domen *Austro-Mechana*.⁴²

87. I målet som ledde till den domen och som avsåg klassificeringen av skyldigheten för ett företag att betala en ersättning till en organisation för kollektiv upphovsrättsförvaltning fann domstolen att bolagen inte frivilligt hade åtagit sig en förpliktelse i den mening som avses i artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen, eftersom denna förpliktelse, i enlighet med den österrikiska rätten, hade ålagts bolagen genom nationell rätt på grund av att bolagen saluförde inspelningsmedier.⁴³

88. Sammanfattningsvis anser jag, samtidigt som det ska erkännas att tolkningsfrågan i förevarande mål är ett gränsfall, att det ovan angivna, mot bakgrund av domstolens praxis, vilken för övrigt visar att begreppet ”avser avtal” inte har tolkats snävt,⁴⁴ att de ovan angivna omständigheterna tillåter att anse att skyldigheten att erlægga årliga yrkesavgifter i förevarande mål utgör en förpliktelse som personen frivilligt har åtagit sig, i den mening som avses i artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen.

89. Vidare bekräftas denna lösning av syftena med Bryssel Ia-förordningen.

90. Det ska erinras om att principen om att domstolen där svaranden har hemvist är behörig bör kompletteras med alternativa behörighetsregler i de fall där det finns en nära koppling mellan domstolen och tvisteföremålet eller då detta krävs för att underlätta rättskipningen.

41 Se punkt 13 i detta förslag till avgörande.

42 Dom av den 21 april 2016 (C-572/14, EU:C:2016:286, punkt 37).

43 Se dom av den 21 april 2016, *Austro-Mechana* (C-572/14, EU:C:2016:286, punkterna 18 och 37) i vilken, ska det påpekas, dessa bestämmelser även föreskrev närmare bestämmelser om betalningen. Domstolen har även slagit fast att skyldigheter för en aktieägare i ett bolag i förhållande till tredjeman enligt nationell rätt inte ska anses vara en förpliktelse som personen frivilligt har åtagit sig i den mening som avses i artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen (se dom av den 18 juli 2013, *ÖFAB* (C-147/12, EU:C:2013:490, punkterna 34–36).

44 Domstolen nämner visserligen ofta artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen som ett undantag från den allmänna bestämmelsen att talan ska väckas där svaranden har hemvist som föreskrivs i artikel 4.1 i förordningen, och den förstnämnda bestämmelse har, då den är ett undantag, tolkats snävt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 september 2018, *Löber* (C-304/17, EU:C:2018:701, punkterna 17 och 18 och där angiven rättspraxis). Enligt min uppfattning visar emellertid den tillämpning som domstolen har gjort av artikel 7.1 i förordningen att begreppet ”avser avtal” i den mening som avses i denna bestämmelse inte ska tolkas strikt, vilket domstolen för övrigt bekräftade i dom av den 20 januari 2005, *Engler* (C-27/02, EU:C:2005:33, punkt 48), med specifika hänvisningar till domarna *Peters Bauunternehmung* och *Powell Duffryn* (se, för ett liknande resonemang, generaladvokaten Kokotts förslag till avgörande *Kerr* (C-25/18, EU:C:2019:86, punkt 51).

91. På denna första punkt fann domstolen i domen *Peters Bauunternehmung*⁴⁵ att eftersom enligt de nationella rättsordningarna den ort där föreningen har sitt säte i allmänhet också är uppfyllelseort för de förpliktelser som följer av medlemskapet, har tillämpningen [principen att talan ska väckas där svaranden har sin hemvist när avtal avses] ... praktiska fördelar: Domstolen i den ort där föreningen har sitt säte har nämligen i regel de bästa förutsättningarna att sätta sig in i föreningens stadga samt i övriga föreningsbestämmelser och föreningsbeslut liksom i omständigheterna i samband med tvistens uppkomst”.

92. I förevarande mål har den hänskjutande domstolen, under förutsättning att den anser att den är domstolen för uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser, i den mening som avses i artikel 7.1 a–c i Bryssel Ia-förordningen, vilket tycks vara fallet,⁴⁶ behörighet att avgöra det nationella målet.

93. Som den italienska och den litauiska regeringen har påpekat i detta hänseende, ska denna domstol betraktas som den bäst placerade för att förstå Ordre des avocats du barreau de Dinants stadgar, regler och beslut, liksom de omständigheter som ligger till grund för målet. Med andra ord föreligger i det nationella målet sådan hänsyn till ett existerande nära band mellan domstolen och målet som berättigar den särskilda behörighet som föreskrivs i artikel 7.1 i Bryssel Ia-förordningen.

94. Dessutom gör, liksom den italienska regeringen med fog har påpekat, denna lösning det möjligt att undvika att betalningskrav gentemot advokater som eventuellt har hemvist i olika medlemsstater och frågor rörande giltigheten av beslut på vilka dessa krav grundar sig ska prövas i olika domstolar.⁴⁷ Med andra ord är den lösning som jag föreslår även förenlig med syftet avseende en god rättsskipning.

V. Förslag till avgörande

95. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att domstolen besvarar den tolkningsfråga som ställts av Tribunal de première instance de Namur (Förstainstansdomstolen i Namur, Belgien) på följande sätt:

Artikel 7.1 i Europaparlamentets och rådets förordning nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ska tolkas så att en talan avseende en skyldighet att erlagga årliga yrkesavgifter som huvudsakligen utgörs av en försäkringspremie och som följer av ett beslut av ett advokatsamfund, vilket det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera, och i vilket advokater måste inträda enligt den belgiska lagstiftningen, ska anses omfattas av begreppet ”avser avtal” i den mening som avses i nämnda artikel.

⁴⁵ Dom av den 22 mars 1983 (34/82, EU:C:1983:87, punkt 14).

⁴⁶ Det ska understrykas att tolkningsfrågan inte räcker för att fastställa huruvida den hänskjutande domstolen har behörighet att avgöra det nationella målet, eftersom det, för detta ändamål även måste klargöras huruvida den hänskjutande domstolen är domstolen för uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser i den mening som avses i bestämmelserna i artikel 7.1 a–c i Bryssel Ia-förordningen. Den hänskjutande domstolen har inte ställt någon fråga på denna punkt eller formulerat några kommentarer i detta hänseende, vilket förefaller antyda att den anser sig vara domstolen för uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser, i den mening som avses i denna artikel 7.1.

⁴⁷ Se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 mars 1992, Powell Duffryn (C-214/89, EU:C:1992:115, punkt 20).